

dagkalender

2021

Goede moed

Ds. H. de Bruijne
Ds. C.J. Droger
Ds. H.K. Sok
Ds. W.A. Capellen
Ds. A. van de Weerd
Ds. A.G.M. Weststrate

Ds. D. van der Zwaag
Ds. J. Huisman
Ds. A. Hakvoort
Ds. B. de Graaf
Ds. J. Westerink
Ds. J. Nutma

Buijten & Schipperheijn Motief
Amsterdam

ISBN 978-94-6369-105-5 (gewone editie)
ISBN 978-94-6369-106-2 (grote letter editie)
© Buijten & Schipperheijn *Motief* – Amsterdam

Foto omslag: Gerda Sneep, Koog aan de Zaan

Ten geleide

Voor de hoeveelste keer zal *Goede Moed*, zo God wil, in 2021 verschijnen? Dat wisten de huidige redacteuren niet, dus daar is even naar gezocht. Wij vonden dat ons dagboek voor het eerst is verschenen in 1967. Dat betekent dat u met de dagkalender 2021 de 55e editie van *Goede Moed* in handen hebt.

Wij lazen dat ds. J.H. Velema veel heeft betekend voor het laten verschijnen van *Goede Moed*. Hij behoorde bij de initiatiefnemers en heeft jarenlang de redactie van het dagboek gevoerd en leverde elk jaar minstens voor één maand waardevolle meditatie. Het is goed om zijn naam nog eens met dankbaarheid te vermelden.

Omdat er nog steeds een ruime vraag naar onze dagkalender is, hebben de redacteuren ook voor 2021 een dagboek samengesteld. Wij schreven zelf voor een maand meditatie en vonden negen collega's van harte bereid de andere maanden voor hun rekening te nemen. Wij gaven aan waarover de meditatie zouden moeten gaan en daarop is welwillend gereageerd.

De 55^e editie van *Goede Moed* dus. Zouden er nog lezers van het eerste uur zijn, die het dagboek nog steeds lezen?, vroegen we ons af. Het zou best kunnen. Zijn het alleen ouderen die *Goede Moed* lezen of ook jongeren? Alle scribenten hebben in ieder geval zo geschreven dat de dagkalender voor jong en oud geschikt is.

Wij hopen dat er zo weer een aansprekende dagkalender is ontstaan, die dagelijks naast de lezing van de Bijbel u een stukje uitleg en toepassing erbij wil geven. Opdat u met goede moed uw levensweg mag vervolgen, onderwezen en getroost door het Woord van God.

Namens de redactie,

Ds. W.A. Capellen

Ds. C.J. Droger

Ds. A.G.M. Weststrate

Inhoud

<i>Januari</i>	Gelijkenissen	ds. H. de Bruijne
<i>Februari</i>	Jeremia 1-6	ds. C.J. Droger
<i>Maart</i>	Lijdensevangelie volgens Lukas	ds. H.K. Sok
<i>April</i>	Kolossenzen	ds. W.A. Capellen
<i>Mei</i>	Elia	ds. A. van de Weerd
<i>Juni</i>	Genesis 25:19vv	ds. A.G.M. Weststrate
<i>Juli</i>	Handelingen 7-9/10	ds. D. van der Zwaag
<i>Augustus</i>	Spreuken 1-9	ds. J. Huisman
<i>September</i>	2 Samuël 11v	ds. A. Hakvoort
<i>Oktober</i>	Openbaring 1-3	ds. B. de Graaf
<i>November</i>	Habakuk 3	
	Zefanja en Haggai	ds. J. Westerink
<i>December</i>	2 Thessalonicenzen	
	Titus	ds. J. Nutma

Kalender 2021

JANUARI

Z 3 10 17 24 31
M 4 11 18 25
D 5 12 19 26
W 6 13 20 27
D 7 14 21 28
V 1 8 15 22 29
Z 2 9 16 23 30

FEBRUARI

Z 7 14 21 28
M 1 8 15 22
D 2 9 16 23
W 3 10 17 24
D 4 11 18 25
V 5 12 19 26
Z 6 13 20 27

MAART

Z 7 14 21 28
M 1 8 15 22 29
D 2 9 16 23 30
W 3 10 17 24 31
D 4 11 18 25
V 5 12 19 26
Z 6 13 20 27

APRIL

Z 4 11 18 25
M 5 12 19 26
D 6 13 20 27
W 7 14 21 28
D 1 8 15 22 29
V 2 9 16 23 30
Z 3 10 17 24

MEI

Z 2 9 16 23 30
M 3 10 17 24 31
D 4 11 18 25
W 5 12 19 26
D 6 13 20 27
V 7 14 21 28
Z 1 8 15 22 29

JUNI

Z 6 13 20 27
M 7 14 21 28
D 1 8 15 22 29
W 2 9 16 23 30
D 3 10 17 24
V 4 11 18 25
Z 5 12 19 26

JULI

Z 4 11 18 25
M 5 12 19 26
D 6 13 20 27
W 7 14 21 28
D 1 8 15 22 29
V 2 9 16 23 30
Z 3 10 17 24 31

AUGUSTUS

Z 1 8 15 22 29
M 2 9 16 23 30
D 3 10 17 24 31
W 4 11 18 25
D 5 12 19 26
V 6 13 20 27
Z 7 14 21 28

SEPTEMBER

Z 5 12 19 26
M 6 13 20 27
D 7 14 21 28
W 1 8 15 22 29
D 2 9 16 23 30
V 3 10 17 24
Z 4 11 18 25

OKTOBER

Z 3 10 17 24 31
M 4 11 18 25
D 5 12 19 26
W 6 13 20 27
D 7 14 21 28
V 1 8 15 22 29
Z 2 9 16 23 30

NOVEMBER

Z 7 14 21 28
M 1 8 15 22 29
D 2 9 16 23 30
W 3 10 17 24
D 4 11 18 25
V 5 12 19 26
Z 6 13 20 27

DECEMBER

Z 5 12 19 26
M 6 13 20 27
D 7 14 21 28
W 1 8 15 22 29
D 2 9 16 23 30
V 3 10 17 24 31
Z 4 11 18 25

De gelijkenis van oud en nieuw

Nieuw is vaak een voortzetting van oud. Zo verschilt de eerste dag van het nieuwe jaar in kwaliteit amper van de vorige dag. Ja, de geuren en de geluiden zijn anders. Het voelt ook anders. Maar verder? We pakken de oude draad gewoon weer op. Als Jezus oud en nieuw tegenover elkaar stelt in de twee gelezen gelijkenissen, gaat het om twee totaal onvergelykbare toestanden. Wat is hier dan oud en wat is nieuw? Oud is de toestand van deze wereld, zoals die door de machten van zonde en dood is gestempeld. Een wereld die mank gaat aan zoveel verdriet en kwaad, dat berouw en vasten soms op hun plaats zijn. De Farizeeën en ook de discipelen van Johannes hadden daar oog voor. En Jezus heeft geen kritiek op hun praktijk van vasten, integendeel. Maar, waar Hij is, komt het nieuwe leven van Gods Koninkrijk zo tastbaar nabij, dat vasten even niet aan de orde is. De bruiloft – beeld voor het toekomstig, gelukzalige leven – is al in gang gezet. Het eindfeest volgt nog. Wij hebben Jezus nu niet meer lijfelijk zichtbaar in ons midden. De bruidegom is dus uit zicht, maar wel door Zijn Geest nabij. Een spanningsveld! 2021 zal vast uitbundige, én ook ingetogen dagen brengen.

Gelijkenissen

Deze maand lezen wij gelijkenissen die Jezus verteld heeft. Er zijn er meer dan het aantal dagen van de maand, tussen de 30 en 40. Het exacte aantal staat niet vast: het hangt er maar van af, hoe ruim je het begrip 'gelijkenis' opvat. De gelijkenis was voor Jezus' hoorders een bekende leervorm. Ook de rabbijnen maakten er gebruik van. Wat is een gelijkenis? Een toestand of een gang van zaken binnen het Koninkrijk van God *lijkt* op een toestand of een gang van zaken uit het gewone dagelijkse leven. Die toestand of gebeurtenis wordt verteld; om dan vervolgens toegepast te worden op ons leven. Vaak wordt gedacht dat Jezus gelijkenissen vertelde omdat ze als voorbeelden zo uit het leven gegrepen zijn en daarom direct begrijpelijk. Maar dat is niet zo. De *verhalen* zijn wel duidelijk, maar de *betekenis* vaak niet zonder meer. Dat is ook zo met de nu gelezen gelijkenis. We snappen direct wat er gebeurt. Maar wat wil het zeggen? Een van de redenen dat Jezus deze leervorm gebruikte kan zijn geweest, dat je een gelijkenis gemakkelijk kunt onthouden. Beter dan bijvoorbeeld een betoog. Het moet blijven haken. Ga maar eens na bij uzelf: kunt u deze gelijkenis al navertellen?

De gelijkenis van de zaaier

Sommige gelijkenissen doen direct wat ze zelf zeggen. Dat is zeker zo bij de gelijkenis van de zaaier. Het uitgestrooide zaad heeft verschillend effect. Jezus heeft zijn discipelen uitgelegd hoe dat komt. Gods uitgezaaide Woord – ook in deze gelijkenis! – krijgt bij sommigen geen kans het hart te raken. De satan komt en neemt het gezaaide Woord weg. Bij anderen wordt het gehoorde voor een poosje gewaardeerd, maar zodra geloven lijden met zich meebrengt haken ze af. Nog weer anderen nemen het gehoorde wel in zich op, maar het wordt al snel overstemd door andere geluiden: de klank van geld en goed. Ten slotte is er een categorie mensen bij wie de gelijkenis uitwerkt waar hij voor bedoeld is. Zij nemen het gehoorde in zich op en gaan het koesteren.

Zo werkt deze gelijkenis nog steeds, ook voor wie hem op deze zondag hoort. En zo werkt ook elk Woord van God, dat vandaag wijd en zijd te horen valt in de prediking. Het heeft altijd effect. En vergis u niet: deze gelijkenis doet méér dan zomaar een gang van zaken schetsen. Hij daagt ons uit! Hij vraagt u: zou het zaad bij u in goede aarde vallen vandaag? Zou het wat uitrichten? Laat die vragen ons bezighouden!

Mogen wij gelijkenissen niet begrijpen?

We zagen al eerder, dat Jezus niet in gelijkenissen sprak *om* Zijn boodschap begrijpelijk te maken. In wat we nu lezen lijkt het zelfs het tegenovergestelde: Hij vertelt gelijkenissen om ervoor te zorgen dat men het *niet* begrijpt. *Wil* Jezus dan geen begrip? Is Zijn leer een soort geheimleer uitsluitend voor ingewijden? Het klinkt bikkelhard, wat Hij hier zegt. Toch is het goedbedoeld. Het is een herinnering aan wat Jesaja overkwam. Jesaja werd geroepen te profeteren, maar kreeg al op voorhand te verstaan van de HERE, dat zijn boodschap op afwijzing zou stuiten. Jezus voorziet dat het Hem net zo zal vergaan als Jesaja. Zijn woorden betekenen niet dat Hij niet wil dat mensen Hem begrijpen en gaan geloven. Ze voorspellen dat de profetie van Jesaja in Hem vervuld zal worden. ‘*Opdat zij ziende zien en niet doorzien*’ geeft een doel aan: het doel is, dat uitkomt wat God al heeft voorzien. Dat Gods plan door veel tegenstand heen tot voltooiing komt. Gods *uiteindelijke* doel is niet, dat zondaren worden afgehouden. Maar juist gelokt. Voor de Here Jezus moet het zeer pijnlijk geweest zijn, te weten welke lijdensweg Hem eerst te wachten stond, voordat het volle evangelie onverhuld de wereld in zou kunnen gaan.

De gelijkenis van de lamp die komt

Nu een heel ander beeld dan dat van graankorrels. Hoewel... er is toch ook een link naar de vorige gelijkenis, want behalve van een lamp is er ook sprake van een korenmaat. Maar die laten we hier liggen. We focussen op het licht. We zien hoe een lamp zo'n pikdonker oosters huisje wordt binnengebracht. Letterlijk staat er dat het licht 'komt'. Zo staat het bijvoorbeeld in de Statenvertaling. Dat klinkt wel vreemd, maar het geeft aan dat geen mens er de hand in heeft. Het licht komt uit zichzelf. En onweerstaanbaar. Gods komst naar deze wereld lijkt op dat komende licht. Het bereikt in Jezus een hoogtepunt. Je ziet het binnenkomen, van onderop door de ingang, naar hogerop waar het plaats neemt op een lampenstandaard. Zo wordt er steeds meer onthuld in die donkere kamer - die beeld is voor ons duister mensenleven. Ook Jezus gaat steeds sterker stralen. Is Zijn openbaring in de begintijd nog verhuld, en aan het kruis verduisterd, sinds Pasen en Pinksteren schijnt Hij op volle kracht. En wat doet het licht? *'Het komt de schaduwen beschijnen, de zwarte schaduw van de dood: de nacht der zonde zal verdwijnen, genade spreidt haar morgenrood.'* Welk effect heeft dit licht al gehad in uw eigen duisternis?

De gelijkenis van het zaad

Er zijn nogal wat gelijkenissen die gaan over processen in het agrarisch leven. Jezus is veel op pad geweest en had duidelijk veel oog voor het land. Elke gelijkenis heeft toch weer z'n eigen toespitsing. In deze gelijkenis wordt vooral belicht, dat de komst van Gods nieuwe wereld voor ons mensen onbegrijpelijk is, niet na te rekenen en ook niet maakbaar. Het eerste verschijnen van een gewas op een akker heeft altijd iets van een wonder: hoe is het mogelijk! Je kunt niet natrekken hoe het daar onder het aardoppervlak werkt. Je ziet de tijd verstrijken na het zaaien: slapen, opstaan, nacht en dag, en de akkerbouwer weet niet hoe het werkt. Hij kan het proces niet verhaasten. Hij moet het op Gods beloop laten, geduldig uitzien is het beste. De vrucht komt ook vanzelf: letterlijk wordt het woordje 'automatisch' gebruikt in vers 28. Daar ligt in opgesloten dat de mens wel een rol speelt in het proces van de komst van Gods Koninkrijk, maar hij heeft het niet in de hand. De komst van Gods totale heerschappij is onstuitbaar. Voor de één betekent deze gelijkenis een waarschuwing: achteloos doorleven is levensgevaarlijk, denk aan de sikkel! Voor wie Gods toekomst verwachten, is het een grote bemoediging.

De gelijkenis van het mosterdzaad

Jesus moet onderweg heel wat veldjes met mosterdzaad zijn gepasseerd. Dit gewas groeide volop om en nabij het meer van Galilea. Het mosterdzaad is niet het kleinste in absolute zin, maar wel van de gekweekte zaden voor een tuin of akker. Er groeit ook geen boom uit, het is vergelijkbaar met koolzaad. In Israël kan dit gewas wel een hoogte van 3 meter bereiken. Vogels kunnen volop schuilen tussen de takken in een dichtbegroeid veld. Wat is hier de clou? Dat iets wat onooglijk klein is, uitgroeit tot iets groots, een toestand van opperst welbevinden. En het gaat op zeker moment ook nog overrompelend snel. Zo groeit Gods nieuwe wereld. Dat is allereerst zichtbaar aan Jezus Zelf. Zijn weg gaat van de diepste vernedering naar de verhoging aan Gods Rechterhand. Het is ook zichtbaar aan Jezus' volgelingen. De eerste discipelen zijn maar eenvoudige vissers. Toch komt een hele wereld tot verandering door hun dienst. Vanuit het onooglijke Israël ontstaat een multinationalaal volk wereldwijd. Waar het begin van Gods vrede gekend wordt. Dit proces heeft zich in een buitengewoon korte periode voltrokken. De gelijkenis is ook ook bemoedigend voor aangevochten christenen. Wat ons nu nog zo ontzettend kan tegenvallen zal straks verrassend heerlijk uitpakken.

De gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe

Gelijkenissen gaan over gebeurtenissen of toestanden in het dagelijks leven. Dat wil nog niet zeggen dat het allemaal *alledaagse* zaken zijn. Neem nu opzettelijk onkruid zaaien tussen goed graan. Dat is crimineel en uitzonderlijk gedrag – wat in het echt soms voorkwam. Iemand duperen, de volksgezondheid in gevaar brengen. Het onkruid betreft hier waarschijnlijk een grassoort die op afstand moeilijk te onderscheiden is van een korenhalm. De discipelen vinden de gelijkenis maar moeilijk. Begrijpelijk! Wat een sinister verhaal! Jezus geeft Zelf uitleg: de Mensenzoon laat, door middel van Zijn Woord, Koninkrijkskinderen opkomen als een gewas. God kweekt een volk op in deze wereld. Maar helaas is er een vijand. We horen niet graag over hem, maar hij is er wel. Terwijl het evangelie zijn werk doet, probeert de boze het te bederven: mensen van God weghouden. Het lukt hem ook nog. Buiten en binnen de kerk. Goeden en kwaden raken vermengd. Gods volk wil het alvast oplossen: wieden! In de loop der tijden is het vaak door mensen geprobeerd: de slechten schiften van de goeden. Zuiveringen. Maar onze zuiveringen lopen nooit goed af. Wij kunnen goed gewas beschadigen. God ziet scherper dan wij. Daarom kan goed en kwaad beter gemengd blijven tot aan de oogst, het eindoordeel!